

KÚRIA

Bhar.III.909/2013/6.szám

A Kúria mint harmadfokú bíróság Budapesten, a 2014. év január hó 14. napján tartott harmadfokú nyilvános ülésen meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az emberölés bűntettének kísérlete és más bűncselekmények miatt a vádlott ellen folyamatban lévő büntetőügyben a vádlott és védője által bejelentett másodfellebbezéseket elbírálv a Pécsi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Bf.I.38/2013/8. számú ítéletét annyiban változtatja meg, hogy

a vádlott testi épséget sértő cselekményét testi sértés bűntettének [2012. évi C. törvény (Btk.) 164. § (1), (3) bek.] minősíti;

a szabadságvesztést börtönben kell végrehajtani;

a vádlott legkorábban a kiszabott szabadságvesztés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra;

az eljárás megszüntetésére alapul szolgáló zsarolás bűntettének kísérletét illetően a törvényhely: Btk. 367. § (1) bek., (2) bek.

b) pont;

a vádlottat terhelő bűnügyi költség 266.728 (kettőszázhatvanhatezer-hétszázhuszonnyolc) forint.

Egyebekben a másodfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a vádlottat a harmadfokú eljárásban felmerült 5.520 (ötezer-ötszázhusz) forint bűnügyi költségnek az állam javára történő megfizetésére.

I n d o k o l á s

A Pécsi Törvényszék a 2012. november 26-án kihirdetett 7.B.339/2012/20. számú ítéletével a vádlottat bűnösnek mondta ki

zsarolás büntettének kísérletében [1978. évi IV. törvény - a továbbiakban korábbi Btk. - 323. § (1) és (2) bek. b) pont], valamint testi sértés büntettében [korábbi Btk. 170. § (1) és (2) bek.], és ezért őt halmazati büntetésül 1 év 6 hónapi börtönbüntetésre és a közügyektől 2 évi eltiltásra ítélte.

A kiszabott szabadságvesztésbe beszámította az előzetes fogvatartásban töltött időt, rendelkezett a lefoglalt bűnjelekről - köztük a gáz-riasztó pisztoly elkobzásáról - valamint a bűnügyi költség viseléséről.

Kétirányú fellebbezések alapján eljárva a Pécsi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a 2013. április 30-án kihirdetett Bf.I.38/2013/8. számú ítéletével az elsőfokú határozatot akként változtatta meg, hogy a zsarolás büntettének kísérlete [korábbi Btk. 323. § (1) és (2) bek. b) pont] miatti büntetőeljárást megszüntette, a vádlottal szemben kiszabott büntetést - a halmazati büntetésre utalás mellőzésével - 10 hónapi börtönbüntetésre enyhítette. Egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyta kötelezve a vádlottat a további, a másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költség megfizetésére.

A másodfokú ítélet ellen a vádlott és védője enyhítés végett jelentett be fellebbezést. A védő a másodfellebbezését a Be. 367/A. § (4) bekezdésének kötelező rendelkezése ellenére írásban nem indokolta.

Az ügyész a másodfokú ítéletet tudomásul vette.

A Legfőbb Ügyészség BF.1349/2013. számú írásbeli nyilatkozatában a védelmi fellebbezéseket alaptalannak tartotta és a másodfokú ítélet helybenhagyását indítványozta.

Álláspontja szerint a tényállás megalapozott, ekként irányadó; a bűnösségre vont jogi következtetés helyes, a kiszabott büntetés pedig törvényes és inkább enyhe, mint eltúlzottan súlyos.

A Kúria az ügyben a Be. 391. § (2) bekezdése alapján nyilvános ülést tartott, melyen a védő a fellebbezését fenntartva az időmúlásra tekintettel a közügyektől eltiltás mellőzését, végrehajtásában próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés kiszabását kérte.

A Legfőbb Ügyészség képviselőjének a nyilvános ülésen kifejtett álláspontja szerint a vádlott terhére aggálymentesen megállapítható lehetett volna az életveszélyt okozó testi sértés büntettének kísérleti alakzata. A minősítés ekkénti megváltoztatását ugyan nem indítványozta, de éppen erre tekintettel ellenezte a büntetés enyhítését.

Figyelemmel az időközben meghozott 4/2013. BK véleményben foglaltakra az elbíráláskor hatályos törvény - a 2012. évi C. törvény, a továbbiakban Btk. - alkalmazására tett indítványt annak 2. § (2) bekezdése alapján. Erre tekintettel a cselekmény

minősítése, a büntetés kiszabása, a feltételes szabadságra bocsátás lehetősége kapcsán a Btk. szerinti jogszabályhelyek alkalmazását és felhívását, egyebekben a támadott határozat helybenhagyását indítványozta.

A vádlott a védőjéhez csatlakozva olyan joghátrány alkalmazását kérte, amely nem eredményez a számára további szabadságelvonást, így ugyanis folytathatók volnának a megkezdett tanulmányai.

A vádlottnak és védőjének másodfellebbezése a következők szerint nem alapos.

A Kúria mindenekelőtt azt állapította meg, hogy a védelmi másodfellebbezéseknek a Be. 386. § (1) bekezdés c) pontja alapján helye volt. A másodfokú ítélet ugyanis a vádlottal szemben a zsarolás büntettének kísérlete miatt a büntetőeljárást megszüntette; ennyiben is megváltoztatva az elsőfokú bíróság ítéletét, amely a zsarolás kísérletét illetően a vádlott bűnösségét megállapította. A másodfellebbezés lehetősége független attól, hogy a védelmi fellebbezések a bűnösség tekintetében eltérő döntést nem támadták, hanem kizárólag a kiszabott büntetés enyhítését célozták (1. BK vélemény B/II/2/b. pontja).

Ebből következően a Kúria teljes körű felülbírálatba bocsátkozott a Be. 387. § (1) bekezdése szerint.

Ennek során megállapította

- egyfelől, hogy mind az elsőfokú, mind a másodfokú eljárásban megtartották a büntetőeljárás lényeges szabályait. A Kúria olyan abszolút eljárási szabálysértést nem észlelt, amely alapot adott volna a támadott ítéleteknek a Be. 399. §-a alapján történő hatályon kívül helyezésére;

- másfelől azt állapította meg, hogy az eljáró bíróságok - döntően az elsőfokú bíróság - az ügy helyes ténybeli megítéléséhez szükséges mértékben feltárták a bizonyítékokat; és azok hiánytalan és helyes értékelésével megalapozott tényállást állapítottak meg, amely tényállás a harmadfokú eljárásban is irányadó.

Az első- és másodfokon eljáró bíróságok az ítéletükből kikövetkeztethetően az elkövetéskor hatályban volt büntető törvényt, a korábbi Btk. rendelkezéseit alkalmazták.

A jogerős elbírálás időpontja a harmadfokú elbírálás; a harmadfokú határozat meghozatalának időpontjában már a Btk. rendelkezései voltak hatályosak.

Ehhez képest a Kúriának először abban a kérdésben kellett állást foglalnia a Btk. 2. §-ának rendelkezésére figyelemmel, hogy a jelenleg hatályos Btk. alkalmazása enyhébb elbírálás lehetőségét

biztosítja-e a vádlott számára az elkövetéskor - 2011. augusztusában - hatályos korábbi Btk. szabályaihoz képest.

Rögzíthető, hogy

- a vád tárgyává tett bűncselekmények - az adott minősítő körülményeket is figyelembe véve - a büntetési tételüket illetően azonosan szabályozottak mindkét anyagi jogszabályban;
- a büntetés kiszabásakor mind az elkövetéskori, mind az elbíráláskori törvény azonosan a középmértékből kiindulást tartotta, tartja irányadónak a büntetés kiszabása során;
- a vádlott helyzetét illetően viszont az elbíráláskor hatályos törvény kedvezőbb elbírálást biztosított a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségére vonatkozóan, amíg ugyanis az elkövetéskor hatályos korábbi Btk. 47. § (2) bekezdés második fordulata alapján - tekintve, hogy mindkét bűncselekmény büntett - a büntetés háromnegyed részének kitöltésével nyílt meg a feltételes szabadlábra bocsátás lehetősége; addig az elbíráláskori törvény - Btk. 38. § (2) bekezdés a) pont - szerint a vádlott a kiszabott szabadságvesztés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható a legkorábban feltételes szabadságra.

Erre figyelemmel a Kúria az elbírálás során az annak időpontjában hatályos Btk. rendelkezéseit alkalmazta.

A jelenleg hatályos Btk. szabályaira tekintettel sem tévedett a másodfokú bíróság, amikor a kísérlettel önkéntes elállás miatt - Btk. 10. § (4) bekezdés a) pontja - a büntetőeljárást a zsarolás büntettének kísérlete miatt emelt vád tekintetében megszüntette. E döntése megfelel a 4/2002. BJE határozatban kifejtett álláspontoknak. A másodfokú bíróság ítélete e tekintetben érdemben nem érinthető; ugyanakkor azonban - mivel a már hivatkozott Be. 387. § (1), valamint annak (2) bekezdése alapján e cselekmény tekintetében sem állt be részjogerő - a vonatkozó törvényhely immár a Btk. 367. § (1) és (2) bekezdés b) pontja.

Az irányadó tényállásból helyes következtetést vont mind az első-, mind a másodfokú bíróság a vádlott bűnösségére a testi épséget sértő cselekményt illetően.

Ennek a bűncselekménynek a jelenleg hatályos anyagi jogszabály szerinti minősítése a Btk. 164. § (1) bekezdésébe ütköző és a (3) bekezdés szerint minősülő testi sértés büntette.

A jelen harmadfokú határozatban e cselekmény minősítését is meg kellett változtatni függetlenül attól, hogy azt a fellebbezések nem támadták.

A másodfokú bíróság a büntetést az irányadó büntetési tételkereten belül, a büntetési tétel középmértékét irányadónak tekintve, és az attól eltérést kellőképpen megindokolva szabta ki a helyesen feltárt bűnösségi körülmények alapján.

Megfelelően választotta meg a büntetési nemet; nincs olyan ok, amely miatt a Btk. 33. § (4) bekezdésben foglaltak alkalmazásával közérdekű munka vagy pénzbüntetés volna kiszabható. Ezt a vádlott előéletének és a büntetőeljárás hatálya alatti elkövetésnek a személyben rejlő társadalomra veszélyességet növelő hatása kizárta.

Az enyhítő körülményeket - ugyancsak helytálló módon - nagy nyomatékkan annak során vette figyelembe, amikor a szabadságvesztés tartamát a középérték alatt, annak csupán közel a felében határozta meg.

Ugyancsak helyes álláspontot foglalt el az ítéletábra, amikor a szabadságvesztés büntetés végrehajtásának felfüggesztésére nem látott lehetőséget. A cselekmény tárgyi súlya jelentős. A durva elkövetési módból - az arc több esetben ökölrel, a fej a pisztoly nyelével való ugyancsak többszöri, valamint a vodkás üveggel való egyszeri megütése, ennek eredményeként a sértett koponyájának kemény burok alatti vérzése, agykérgi zúzódása - következően a cselekmény közelít az életveszélyt okozó testi sértés büntetnének kísérletéhez; mindez pedig nem teszi lehetővé a büntetés végrehajtásának felfüggesztését.

Összességében ezért az enyhítésre irányuló fellebbezések nem vezethettek eredményre.

Arra tekintettel, hogy a Kúria - egységesen - az elbíráláskor, jelenleg hatályos törvényt alkalmazta, rögzíteni kellett, hogy a szabadságvesztés végrehajtási fokozata a Btk. 37. § (2) bekezdés a) pontja alapján börtön; e büntetésből a vádlott legkorábban annak kétharmad része kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra a Btk. 38. § (2) bekezdésének a) pontja szerint.

Az eljárásban ez ideig felmerült bűnügyi költség összegzése tévesen történt.

A nyomozás során helyesen 163.416 forint bűnügyi költség merült fel. A nyomozati iratok 405. oldalán elfekvő költségjegyzék 1-4. tétele azonos a nyomozati iratok 1. oldalán található költségjegyzék 1-4. tételével, ekként ez az összesen 86.010 forint az első bírói kötelezésben kétszer szerepel.

Az elsőfokú bírósági eljárásban 92.812 forint, a másodfokú eljárás során pedig 10.500 forint merült fel.

Ekként a helyes összeg 266.728 forint.

Ennyiben a Kúria a másodfokú bíróság ítéletét a Be. 398. §-a szerint részben megváltoztatta, egyebekben azt a Be. 397. § alapján helybenhagyta.

A megváltoztatással nem érintett ítéleti rendelkezések jogszabályi

hivatkozásai a következők: a büntetés kiszabásával kapcsolatosan a Btk. 79. §-a, valamint a Btk. 80. § (1) és (2) bekezdése; a közügyektől eltiltás tekintetében a Btk. 61-62. §-a; a beszámítás kapcsán a Btk. 92. § (1) és (2) bekezdése; az elkobzás okán pedig a Btk. 72. § (1) bekezdés a) pontja.

A harmadfokú eljárásban felmerült bűnügyi költség viselésére vonatkozó rendelkezés a Be. 385. § értelmében a Be. 381. § (1) bekezdésén, illetőleg a Be. 345. §-ára tekintettel a Be. 338. § (1) bekezdésén alapul.

Budapest, 2014. január 14.

Dr. Belegi József s.k. a tanács elnöke, Dr. Székely Ákos s.k.
előadó bíró, Dr. Márki Zoltán s.k. bíró

A Pécsi Ítéltábla Bf.I.38/2013/8. számú ítélete a Kúria Bhar.III.909/2013/6. számú ítéletében foglalt változtatással a vádlott tekintetében 2014. január 14. napján jogerős és végrehajtható.

Dr. Belegi József s.k.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelével:

írnok
BÉ